

LEGEA REPUBLICII MOLDOVA

Legea telecomunicațiilor

Nr.520-XIII din 07.07.95

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.65-66/713 din 24.11.1995

* * *

Notă: Legea a fost republicată în Monitorul Oficial nr.56 din 23.04.2002 art.393 pag.3

Parlamentul adoptă prezenta lege.

Capitolul I

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. - Prezenta lege stabilește principalele reguli și condiții de activitate în domeniul telecomunicațiilor în Republica Moldova, drepturile și obligațiile statului, persoanelor fizice și juridice în procesul creării, administrării, utilizării, întreținerii și dispunerii de mijloace de telecomunicații, în scopul asigurării tuturor locuitorilor republicii cu servicii de telecomunicații rapide și eficiente la prețuri rezonabile, precum și asigurării accesului liber la serviciile de telecomunicații publice tuturor utilizatorilor potențiali, în concordanță cu mijloacele disponibile.

Art. 2. - În sensul prezentei legi se definesc următoarele noțiuni:
telecomunicații - orice transmisiune, emisie sau recepție de semne, semnale, înscrisuri, imagini, sunete sau informații de orice natură prin fir, radio, prin sisteme optice sau alte sisteme electromagnetice;
radiocomunicații - telecomunicații prin intermediul undelor radio;
semnal - fenomen fizic în care una sau mai multe caracteristici se modifică astfel încât reprezintă o informație;
transmisiune - transportul semnalelor de la un punct la altul sau la alte puncte;
canal de transmisiune - modalitate de transmitere unidirecțională a semnalelor între două puncte;
circuit - combinare a două canale de transmisiune care permite transmisia bidirecțională a semnalului între două puncte pentru realizarea unei comutații;
comutație - proces de interconectare a canalelor de transmisiune sau a circuitelor, cu sau fără memorizare intermediară, pe durata necesară transportului semnalelor;
rețea de telecomunicații - ansamblu al canalelor de transmisiune, al circuitelor, al echipamentelor și al centrelor de comutație, care asigură conexiuni între două sau mai multe puncte terminale pentru realizarea telecomunicațiilor între acestea;
rețea de telecomunicații independentă - rețea de telecomunicații destinată satisfacerii necesităților unui cerc limitat de utilizatori;
rețea de telecomunicații internă (departamentală) - rețea de telecomunicații independentă care poate avea acces la rețeaua de telecomunicații publică și este destinată satisfacerii necesităților departamentale;

rețea de telecomunicații publică - rețea de telecomunicații la care are acces orice persoană în locuri publice, oficii, la domiciliu etc.;

rețea de distribuire - echipament de linie și cablu destinate pentru conectarea utilizatorului la rețeaua de telecomunicații;

mijloace de telecomunicații - mijloace tehnice utilizate în rețeaua de telecomunicații în scopul formării, prelucrării, translării și recepționării semnalelor de telecomunicații;

echipament terminal - echipament sau o parte a acestuia care se conectează, direct sau indirect, la un punct terminal astfel încât permite transmiterea, prelucrarea și recepționarea informației;

operator - persoană juridică care prestează servicii de telecomunicații și/sau de informatică;

operator național - întreprindere desemnată pentru prestarea serviciilor de telecomunicații de bază la nivel național;

servicii de telecomunicații - servicii în domeniul telecomunicațiilor destinate utilizatorilor și prestate contra plată;

servicii de telecomunicații publice - servicii de telecomunicații prestate prin intermediul rețelelor de telecomunicații publice;

servicii de telecomunicații de bază - servicii de telecomunicații destinate utilizatorilor și prestate contra plată în interiorul țării și în traficul internațional:

- comunicații telefonice rurale, urbane, interurbane și internaționale;
- telegraf, telex.

serviciu universal de telecomunicații - set minim de servicii de calitate determinată, disponibil tuturor utilizatorilor, indiferent de amplasarea lor geografică, potrivit condițiilor naționale specifice;

licență individuală - licență care prevede utilizarea resurselor limitate (frecvențe radio, resurse de numerotare etc.) și/sau un interes special al statului în ceea ce privește stabilirea condițiilor licenței;

licență generală - licență care nu prevede utilizarea resurselor limitate și/sau un interes special al statului în ceea ce privește stabilirea condițiilor licenței;

notificare - activitate din domeniul telecomunicațiilor pentru desfășurarea căreia Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor decide că nu este necesară licență;

registratorul național al domeniului de nivel superior .md - întreprindere de stat în domeniul informaticii cu funcții de gestionare a domeniului de nivel superior .md și de administrare a Fondului domeniului de nivel superior .md.

domen de nivel superior .md - codul Republicii Moldova atribuit de Corporația pentru Atribuirea Numelor și Numerelor în Internet (ICANN), în conformitate cu standardul internațional ISO-3166, în calitate de nume de domen de nivel superior pentru identificarea țării în rețeaua globală Internet;

acces autorizat - punere la dispoziția unui alt operator a unor elemente de rețea, a infrastructurii și/sau a serviciilor, în condiții determinate, în mod exclusiv sau neexclusiv, în scopul prestării serviciilor de telecomunicații sau de informatică;

acces neautorizat - utilizare de către o persoană fizică sau juridică a unei rețele și/sau a unui serviciu ale unui operator, fără încheierea unui contract de utilizare sau fără alte temeuri legale care ar determina condițiile în care se acceptă accesul autorizat;

bucă locală - circuit fizic care conectează punctul terminal al rețelei aflat la punctul de prezență al abonatului cu repartitorul sau cu un echipament echivalent dintr-o rețea publică de telefonie fixă.

[Art.2 completat prin Legea nr.254-XV din 09.07.04, în vigoare 22.10.04]

[Art.2 completat prin Legea nr.1134-XV din 14.06.2002]

[Art.2 completat prin Legea nr.170-XV din 18.05.2001]

[Art.2 completat prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000]

Art. 3. - (1) Prezenta lege reglementează activitatea în domeniul telecomunicațiilor civile a tuturor operatorilor și utilizatorilor, indiferent de tipul de proprietate, pe întreg teritoriul republicii.

(2) Accesul oricărei persoane fizice și juridice la serviciile de telecomunicații este garantat în condițiile prezentei legi.

(3) Rețelele de telecomunicații pot aparține persoanelor juridice pe bază de proprietate privată sau de stat.

(4) Mijloacele și rețelele de telecomunicații care sînt proprietate de stat se determină de actele normative corespunzătoare.

(5) Domeniul de nivel superior .md în rețeaua globală Internet se consideră proprietate a statului și nu poate fi obiect al vânzării sau arendării.

[Alin.5 art.3 introdus prin Legea nr.170-XV din 18.05.2001]

(6) Înregistrarea, reînregistrarea și comercializarea subdomenelor în domeniul de nivel superior .md se efectuează conform Regulamentului cu privire la gestionarea domeniului de nivel superior .md, aprobat de Agenția Națională pentru Reglementare în Telecomunicații și Informatică.

[Alin.6 art.3 introdus prin Legea nr.170-XV din 18.05.2001]

Art. 4. - (1) Confidențialitatea convorbirilor telefonice sau a altor servicii de telecomunicații, efectuate prin rețelele de telecomunicații, este asigurată de Constituție, de prezenta lege și de alte acte legislative în limitele tehnice și tehnologice în domeniul rețelelor de telecomunicații publice ale republicii.

(2) Persoanele care activează în domeniul telecomunicațiilor au obligația de a asigura această confidențialitate. Se interzice divulgarea de către ele a conținutului convorbirilor telefonice, a altor comunicări, efectuate prin mijloace de telecomunicații, precum și divulgarea informațiilor privind serviciile prestate altor persoane decît expeditorul, destinatarul ori persoana corespunzător autorizată.

(3) Se interzice conectarea neautorizată la mijloacele de telecomunicații care constituie parte a rețelelor de telecomunicații publice.

(4) Se interzice accesul neautorizat la rețelele și/sau la serviciile operatorilor, cum ar fi:

a) schimbarea originii apelurilor telefonice;

b) terminația neautorizată a traficului telefonic;

c) accesul neautorizat la elemente ale rețelei, la infrastructura și la serviciile asociate, care poate implica conectarea echipamentelor, prin mijloace fixe sau mobile, incluzînd accesul la bucla locală, la infrastructura și la serviciile necesare furnizării de servicii prin bucla locală;

d) prestarea neautorizată a serviciilor de telecomunicații și informatică, utilizînd rețelele altor operatori;

e) accesul neautorizat la infrastructura fizică, incluzînd clădiri, conducte și piloni;

f) accesul neautorizat la sisteme software, inclusiv la sistemele de
+
suport operațional;

g) accesul neautorizat la transpunerea numerelor sau a sistemelor care oferă funcționalitate echivalentă;

h) accesul neautorizat la rețele fixe și mobile, în special pentru roaming național și internațional.

(5) Se interzice utilizarea resurselor de numerotare neatribuite de către agenție.

(6) În scopul asigurării securității naționale, siguranței publice, bunăstării economice a țării, menținerii ordinii și prevenirii infracțiunilor, ocrotirii sănătății și a moralei ori protejării drepturilor și libertăților altor persoane, comunicațiile pot fi interceptate, în condițiile legii, de organele autorizate prin lege.

[Art.4 completat prin Legea nr.254-XV din 09.07.04, în vigoare 22.10.04]

[Art.4 modificat prin Legea nr.263-XIV din 24.12.98]

Art. 5. - (1) Autoritatea care realizează politica Guvernului în domeniul telecomunicațiilor și determină strategia de dezvoltare a acestui domeniu, abilitată să supravegheze respectarea cadrului legislativ, să coordoneze tehnic și metodologic activitatea operatorilor din sfera telecomunicațiilor, este Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor, denumit în continuare minister.

(2) Autoritatea care reglementează activitatea în domeniul telecomunicațiilor și informaticii și implementează strategia de dezvoltare în domeniul menționat este Agenția Națională pentru Reglementare în Telecomunicații și Informatică, denumită în continuare agenție.

(3) Prezenta lege asigură furnizarea serviciilor de telecomunicații de bază tuturor utilizatorilor, în condiții nediscriminatorii, pe întreg teritoriul republicii.

[Art.5 modificat prin Legea nr.1134-XV din 14.06.2002]

[Art.5 completat prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

[Art.5 modificat prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000]

Art. 6. - (1) Relațiile din domeniul telecomunicațiilor, nereglementate de prezenta lege, se reglementează de alte acte normative respective care nu contravin acesteia.

(2) Relațiile internaționale în domeniul telecomunicațiilor se reglementează prin convenții și acorduri internaționale la care Republica Moldova este parte. În cazul în care convențiile și acordurile internaționale conțin alte prevederi decât cele prevăzute de legislația Republicii Moldova, se aplică prevederile convențiilor și acordurilor internaționale.

Capitolul II

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ

Art. 7. - (1) Politica Guvernului în domeniul telecomunicațiilor civile este realizată de Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor care este organul administrației publice centrale de specialitate. În calitate de Administrație a Telecomunicațiilor din Republica Moldova ministerul reprezintă Guvernul în organismele internaționale în conformitate cu împuternicirile acestuia, coordonează activitatea internațională în domeniul telecomunicațiilor, desfășurată de persoane fizice și juridice din Republica Moldova.

(2) Ministerul realizează politica în domeniul telecomunicațiilor

prin:

1) elaborarea de proiecte de legi pentru realizarea politicii în domeniul menționat și acordarea sprijinului în ceea ce privește executarea acestor legi; determinarea listei de acte normative necesare pentru acest scop;

2) elaborarea strategiei de dezvoltare prin:

a) stabilirea condițiilor de satisfacere a cererii privind prestarea serviciilor de telecomunicații publice;

b) promovarea serviciului universal;

c) asigurarea certificării serviciilor publice de telecomunicații, echipamentelor și cablurilor de telecomunicații;

3) determinarea și promovarea strategiei standardizării în domeniu;

4) aprobarea planului de numerotare, elaborarea strategiei ei de utilizare a benzilor de frecvențe radio și a frecvențelor radio preconizate pentru scopuri civile;

5) promovarea concurenței eficiente, loiale și echitabile;

6) garantarea accesului liber la transmiterea informațiilor prin rețelele de telecomunicații publice, indiferent de forma lor de proprietate;

7) informarea populației asupra politicii și strategiei de dezvoltare a serviciilor de telecomunicații publice;

8) supravegherea realizării de către agenție a strategiei de dezvoltare a telecomunicațiilor și informaticii, aprobate de minister;

9) colaborarea cu organismele internaționale de specialitate și cu organele similare din alte state.

[Art.7 modificat prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

[Art.7 modificat prin Legea nr.417-XV din 26.07.2001]

[Art.7 modificat prin Legea nr.340-XV din 06.07.2001]

[Art.7 modificat prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000]

Art.8. - (1) Agenția înființată în conformitate cu prezenta lege este o autoritate publică centrală de reglementare a pieței serviciilor în domeniul telecomunicațiilor și informaticii, cu statut de persoană juridică cu buget autonom, creată în conformitate cu art.107 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, independentă de operatorii și de producătorii din domeniul telecomunicațiilor și informaticii și de Guvern, cu excepția cazurilor stipulate la alin.(3) al prezentului articol, art.12 alin.(2) și alin.(6) din prezenta lege.

(2) Agenția execută atribuțiile sale de reglementare în scopul implementării strategiei de dezvoltare a telecomunicațiilor și informaticii, asigurând serviciul universal, interoperabilitatea rețelelor, serviciilor de telecomunicații și informatică, protecția utilizatorului, promovarea concurenței.

(3) Agenția funcționează în baza regulamentului său. Regulamentul agenției se elaborează în conformitate cu prezenta lege și se aprobă de Guvern.

[Art.8 modificat prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

[Art.8 în redacția Legii nr.842-XIV din 25.02.2000]

Art.9. - (1) Agenția efectuează reglementarea domeniului telecomunicațiilor și informaticii prin:

a) asigurarea, în limitele competenței sale, cu documente de reglementare și standarde tehnice în conformitate cu legislația și cu strategia de dezvoltare a telecomunicațiilor și informaticii, aprobată de minister;

b) activitatea de acordare a licențelor, care include:

- eliberarea și punerea în aplicare a licențelor individuale și celor generale;
 - prelungirea termenului de valabilitate a licenței și modificarea condițiilor licenței, dacă această modificare va asigura protecția utilizatorilor și va contribui la promovarea concurenței, precum și în caz de modificare a legislației;
 - suspendarea licențelor individuale și celor generale sau retragerea lor, în conformitate cu legislația, ca urmare a neîndeplinirii condițiilor licenței;
 - planificarea și organizarea tenderelor pentru licențele individuale, determinarea criteriilor de selecție și evaluare a pretendenților conform acestor criterii;
 - monitorizarea îndeplinirii condițiilor licențelor eliberate;
 - stabilirea plății pentru obținerea autorizațiilor sau prelungirea termenului lor și pentru condițiile tehnice ale licențelor;
 - înregistrarea licențelor și evidența întreprinderilor care practică notificări, colectarea informațiilor statistice;
 - publicarea informației privind activitatea de eliberare a licențelor;
 - c) controlul comportamentului anticompetitiv în domeniu;
 - d) aprobarea, consultând Guvernul, a tarifelor pentru serviciile de telecomunicații și informatică publice, cu condiția că operatorul are poziție dominantă pe piața serviciilor;
 - e) stabilirea principiilor și regulilor de interconectare a rețelelor;
 - f) reglementarea gestionării spectrului de frecvențe radio pentru scopuri civile;
 - g) elaborarea și managementul planului de numerotare, atribuirea și gestionarea contra plată a resurselor de numerotare;
 - h) reglementarea gestionării domeniului de nivel superior .md;
 - i) asigurarea condițiilor egale de acces la rețelele de telecomunicații și informatică pentru toți utilizatorii, precum și garantarea accesului liber la transmiterea informațiilor prin rețelele de telecomunicații și informatică publice, indiferent de forma lor de proprietate;
 - j) soluționarea litigiilor dintre operatori, precum și dintre utilizatori și operatori;
 - k) monitorizarea și controlul calității serviciilor de telecomunicații și informatică, corespunderii lor condițiilor licenței, controlul respectării condițiilor licenței, prevederilor legilor, altor acte normative și reglementărilor privind activitatea din domeniul telecomunicațiilor și informaticii, cu excepția celor indicate la art.39;
 - l) aplicarea sancțiunilor, inclusiv a amenzilor ce țin de competența sa, în modul stabilit de legislație;
 - m) adoptarea hotărârilor și deciziilor în chestiuni ce țin de competența sa;
 - n) conlucrarea cu organismele similare din alte state ;
 - o) crearea și administrarea fondului serviciului universal;
 - p) utilizarea puterii de sondare;
 - q) elaborarea și aprobarea reglementărilor interne.
- (2) În vederea îndeplinirii prevederilor prezentei legi, agenția conlucrează cu ministerul și cu alte organe.

[Art.9 modificat prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

[Art.9 modificat prin Legea nr.417-XV din 26.07.2001]

[Art.9 introdus prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000]

Art.10. - (1) Agenția, în limitele competenței sale, este în drept:

a) să elaboreze și să aprobe reglementări în conformitate cu legislația și strategia de dezvoltare a telecomunicațiilor și informaticii, aprobată de minister;

b) să exercite controlul asupra activității participanților la piața de telecomunicații și informatică și a modului de satisfacere a cerințelor utilizatorilor;

c) să exercite controlul respectării regulilor de concurență loială și echitabilă;

d) să elibereze, să suspende, să retragă, parțial sau total, licența în conformitate cu legislația, să modifice condițiile licenței și să efectueze controlul respectării lor;

e) să aprobe, consultînd Guvernul, tarifele pentru serviciile de telecomunicații și informatică publice și să controleze dacă titularul de licență le aplică corect;

f) să aibă acces la documentele legate de activitățile din domeniul telecomunicațiilor și informaticii, practicate conform licenței, inclusiv la cele cu informații de serviciu;

g) să obțină de la titularii de licențe și de la întreprinderile care practică notificări în domeniul telecomunicațiilor și informaticii informațiile necesare, inclusiv date statistice, informații, copii, extrase din documentele menționate la lit.f), asigurînd, după caz, confidențialitatea lor;

h) să ceară titularilor de licențe executarea hotărîrilor și deciziilor sale;

i) să aplice sancțiuni, inclusiv amenzi, în modul stabilit de legislație;

j) să acționeze în justiție pentru soluționarea litigiilor;

k) să efectueze controlul calității serviciilor de telecomunicații și informatică, corespunderii lor condițiilor licenței, controlul respectării condițiilor licenței, prevederilor actelor legislative, altor acte normative și reglementărilor privind activitatea din domeniul telecomunicațiilor și informaticii, cu excepția celor indicate la art.39;

l) să conteste în Guvern și/sau în ordinea contenciosului administrativ deciziile ministerului privind anularea hotărîrilor, deciziilor și reglementărilor agenției.

(2) Agenția poate participa la lucrările organismelor internaționale de reglementare.

[Art.10 modificat prin Legea nr.240-XV din 13.06.03, în vigoare 08.07.03]

[Art.10 modificat prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

[Art.10 introdus prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000]

Art.10/1 - (1) În scopul efectuării controlului, colaboratorii agenției, în baza mandatului acordat de directorul agenției, au acces liber în încăperile și pe teritoriul titularilor de licențe, precum și la documentația și informația acestora, și sînt în drept să întreprindă măsuri de conservare a documentației și informației, în modul și în condițiile stabilite de lege.

(2) În caz de necesitate, organele afacerilor interne acordă colaboratorilor agenției asistența necesară în exercitarea de către aceștia a funcțiilor încredințate.

[Art.10/1 introdus prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

Art.11. - (1) Agenția este condusă de Consiliul de administrație constituit din directorul agenției, denumit în continuare director, care

este președintele consiliului, și doi directori adjuncți ai agenției, denumiți în continuare directori adjuncți.

(2) Deciziile Consiliului de administrație se adoptă cu majoritate de voturi. Fiecare membru al Consiliului de administrație deține un vot.

(3) Directorul și directorii adjuncți sînt desemnați de către Guvern pentru o perioadă de 4 ani, cu excepția primei aplicări a prezentei legi privind o asemenea desemnare cînd directorul este desemnat pentru o perioadă de 4 ani, unul din directorii adjuncți - pentru o perioadă de 3 ani, iar celălalt director adjunct - pentru o perioadă de 2 ani.

(4) În cazul apariției, din diferite motive, a unui loc vacant de director (director adjunct), Guvernul desemnează un nou director (director adjunct) pentru perioada ramasă de aflare în funcție a directorului (directorului adjunct) precedent. Nici unul din membrii Consiliului de administrație nu poate deține funcția mai mult de 8 ani, indiferent de data primei desemnări. Nu poate fi desemnată în funcția de director (director adjunct) o persoană care a deținut această funcție mai mult de 4 ani sau care, aflîndu-se în această funcție, va acumula în perioada rămasă de aflare mai mult de 4 ani.

(5) Directorul, directorii adjuncți și colaboratorii agenției trebuie să fie cetățeni ai Republicii Moldova, să aiba studii superioare, să posede calificare profesională superioară și experiență de muncă în domeniul telecomunicațiilor și/sau informaticii.

(6) Directorul și directorii adjuncți pot fi eliberați din funcție de către Guvern în cazul:

- a) demisionării;
- b) pierderii cetățeniei Republicii Moldova;
- c) imposibilității exercitării funcției din motive de sănătate;
- d) alegerii în altă funcție;
- e) condamnării la privațiune de libertate prin hotărîre definitivă a instanței de judecată;
- f) îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu în mod sistematic;
- g) încălcării legislației.

(7) Directorul angajează personalul agenției cu consimțămîntul a cel puțin unui membru al Consiliului de administrație.

(8) La întreprinderile a caror activitate este reglementată de agenție, în conformitate cu prezenta lege, directorul (directorii adjuncți) nu este în drept:

- a) să dețină funcții;
- b) să dețină acțiuni ale acestor întreprinderi;
- c) să aibă cîștiguri materiale sau financiare;
- d) să încerce a obține angajarea unei persoane sau să negocieze angajarea sa după expirarea termenului de aflare a sa în funcție.

(9) Directorul informează ministerul referitor la deciziile și reglementările ce țin de serviciile publice de telecomunicații și informatică, emise de agenție și prezintă ministerului și Guvernului raport asupra activității agenției în anul precedent.

(10) Anual, agenția publică raportul asupra activității sale privind implementarea strategiei de dezvoltare, reglementărilor sale, precum și asupra dezvoltării telecomunicațiilor și informaticii în Republica Moldova pe parcursul anului calendaristic anterior.

[Art.11 introdus prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000]

Art.12. - (1) Anual, către data de 15 noiembrie, agenția constituie bugetul său pentru anul următor în baza:

- a) plăților de reglementare percepute anual de agenție de la titularii de licențe;

b) plăților pentru eliberarea autorizațiilor, licențelor și condițiilor tehnice ale licențelor;

c) plăților pentru resursele de numerotare atribuite;

e) altor surse prevăzute de legislație.

(2) Bugetul agenției se aprobă de Guvern și se publică în presa centrală.

(3) Agenția stabilește mărimea plăților de reglementare pentru anul următor la un nivel suficient pentru acoperirea cheltuielilor sale. Mărimea plăților se determină în baza estimării volumului serviciilor de telecomunicații și informatică prestate de către titularii de licențe.

(4) Plata de reglementare constituie pînă la 0,3 la sută din volumul venitului provenit din prestarea serviciilor de telecomunicații și informatică de către titularii de licențe. Anual, către data de 1 noiembrie, agenția publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova mărimea plăților de reglementare pentru anul următor.

(5) Plățile de reglementare se transferă de către titularii de licențe pe contul curent al agenției trimestrial, pînă la data de 15 a lunii imediat următoare trimestrului de gestiune. Agenția are dreptul exclusiv de a utiliza mijloacele de pe contul său. Mijloacele neutilizate în exercițiul financiar curent se transferă la bugetul anului următor. Dacă pe parcursul exercițiului financiar curent se formează un deficit de fonduri, agenția este în drept să-l compenseze de la bugetul anului următor, corectînd corespunzător plățile de reglementare. Pentru acoperirea cheltuielilor curente ce nu pot fi acoperite din plățile de reglementare colectate, agenția este în drept să contracteze împrumuturi bancare la dobîndi rezonabile. Agenția rambursează împrumuturile din mijloacele obținute de la plățile de reglementare colectate ulterior.

(6) Anual, la data de 1 martie, agenția prezintă Guvernului un raport financiar. Raportul financiar se publică în presa centrală.

[Art.12 modificat prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

[Art.12 introdus prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000]

Art.13. - (1) În scopul protecției utilizatorilor, agenția:

a) elaborează regulamente privind apărarea intereselor utilizatorilor;

b) examinează sesizările utilizatorilor;

c) colaborează cu organizațiile care reprezintă interesele utilizatorilor;

d) asigură organizațiile care apără interesele utilizatorilor, precum și utilizatorii, cu informația necesară referitoare la activitatea titularilor de licențe, excepție făcînd cazurile cînd această informație este confidențială;

e) decide asupra litigiilor ce apar între utilizatori și titularii de licențe.

(2) Utilizatorii sînt în drept să solicite concursul agenției în vederea soluționării oricăror probleme ce țin de competența acesteia. Agenția examinează sesizările menționate și le soluționează în limitele competenței sale.

[Art.13 introdus prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000]

Art.14. - (1) Transparența activității și a deciziilor agenției este asigurată de către Consiliul de administrație, care în acest scop:

a) face publice ședințele Consiliului de administrație;

b) anunță din timp tuturor părților interesate ordinea de zi a ședinței Consiliului de administrație; acestora, precum și publicului

larg li se asigură accesul liber la examinarea chestiunilor înscrise în ordinea de zi, cu excepția celor cu caracter confidențial, dar și în acest caz, deciziile ședinței sînt accesibile oricărei persoane interesate. Modul de utilizare a informațiilor confidențiale se stipulează într-un regulament special.

(2) În cazul în care litigiile dintre titularul de licență și utilizator sau un alt titular de licență, în problemele ce țin de competența agenției, nu pot fi soluționate de către aceștia de sine stătător, ele sînt examinate de agenție, care adoptă decizii în limitele competenței sale.

(3) Agenția, în termen de 3 zile din data adoptării deciziei sale asupra litigiului, o remite titularului de licență spre executare. Titularul de licență poate ataca decizia în instanța judecătorească competentă. Intentarea acțiunii nu suspendă executarea deciziei agenției pe perioada examinării ei în instanța de judecată, cu excepția cazurilor cînd instanța decide altfel.

(4) Deciziile și reglementările agenției, ce contravin legislației în vigoare la momentul adoptării deciziei sau reglementării în cauză, pot fi atacate în instanța de contencios administrativ.

(5) Deciziile agenției care prezintă interes public, precum și licențele acordate de ea, se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

[Art.14 modificat prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

[Art.14 introdus prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000,]

[celelalte renumerotate]

Capitolul III

REȚELE ȘI MIJLOACE DE TELECOMUNICAȚII.

SERVICII. OPERATORI

Art.15. - (1) Rețelele de telecomunicații se creează în scopul prestării serviciilor de telecomunicații, satisfacerii necesităților publice și private în domeniul telecomunicațiilor prin intermediul sistemelor care trebuie să corespundă anumitor specificații, standarde tehnice și de calitate.

(2) La construcția de întreprinderi, clădiri administrative, locuințe și alte obiecte rețelele de distribuire se proiectează și se instalează de către beneficiar.

(3) La construcția (reconstrucția) clădirilor, drumurilor, podurilor și altor obiecte lucrările de amenajare și transferare a rețelelor de telecomunicații se execută de către beneficiarul obiectelor menționate, respectîndu-se condițiile tehnice stabilite de proprietarii rețelelor de telecomunicații.

Art.16. - (1) Echipamentele și cablurile de telecomunicații se importă, se furnizează și se comercializează numai în baza certificatului de conformitate eliberat de organismul de certificare a produselor din domeniul telecomunicațiilor, acreditat în modul stabilit. Echipamentele și cablurile de telecomunicații trebuie să fie marcate în corespundere cu reglementările în vigoare.

(2) Se interzice utilizarea echipamentelor și cablurilor de telecomunicații necertificate și nemarcate, precum și conectarea la rețelele de telecomunicații a echipamentelor terminale necertificate și nemarcate.

Art. 17. - (1) Mijloacele de telecomunicații (linii de telecomunicații, dulapuri repartitoare, taxofoane publice etc.) sînt protejate conform legislației.

(2) Pentru liniile și instalațiile de telecomunicații se stabilește o zonă de protecție, care o constituie fișiile de teren de-a lungul liniilor și instalațiilor de telecomunicații, lățimea lor fiind de 2 m din ambele părți.

(3) În zonele de păduri și spații verzi pentru liniile de telecomunicații terestre se asigură crearea fișiilor de demarcație cu o lățime de cel puțin 2 m de ambele părți de la firele marginale pînă la coroana arborilor.

(4) În zona de protecție a liniilor și instalațiilor de telecomunicații proprietarii funciari pot executa lucrări de construcții numai în baza autorizației eliberate de către proprietarul liniilor și instalațiilor de telecomunicații.

Art. 18. - (1) Întreprinderilor de telecomunicații li se acordă dreptul de a instala rețele de telecomunicații în, pe, sub sau deasupra teritoriului tuturor proprietarilor funciari, podurilor, străzilor tunelurilor, clădirilor, colectoarelor, zonelor închise, pădurilor, apelor.

(2) Se interzice crearea și operarea mijloacelor de telecomunicații, susceptibile să cauzeze prejudicii sănătății oamenilor care locuiesc în zona de influență dăunătoare a lor.

(3) Se permite crearea și operarea mijloacelor de telecomunicații pe teritoriul ariilor naturale protejate de stat (rezervații naturale) numai în baza raportului expertizei ecologice privind lipsa influenței dăunătoare a acestora asupra naturii.

(4) Instalarea rețelelor de telecomunicații pe orice proprietate nu modifică dreptul de proprietate asupra rețelelor de telecomunicații și asupra proprietății pe care sînt instalate.

(5) Modul de utilizare a terenurilor, obiectelor și de executare a lucrărilor se stabilește de întreprinderea de telecomunicații de comun acord și în bază de contract cu proprietarul funciar sau de obiecte. Totodată, întreprinderea de telecomunicații își asumă responsabilitatea pentru amenajarea aspectului exterior al terenurilor, obiectelor și traseelor, precum și pentru compensarea echivalentă a pagubelor cauzate în procesul instalării rețelelor de telecomunicații.

(6) Executarea lucrărilor de telecomunicații fără acordul proprietarului funciar și de obiecte se permite numai în baza hotărîrii instanței judecătorești.

(7) Pretențiile privind încălcarea contractului sau recuperarea pagubelor sînt înaintate spre soluționare instanței judecătorești în termen de cel mult un an de la data finisării lucrării.

Art. 19. - (1) Serviciile de telecomunicații sînt prestate de către operatori.

(2) Operatorii prestează servicii de telecomunicații conform licenței eliberate de agenție și poartă răspundere față de clienți potrivit raporturilor contractuale.

(3) Operatorii naționali sînt obligați să presteze serviciile de telecomunicații de bază conform regulamentelor telecomunicațiilor care vor fi aduse la cunoștința clienților.

(4) Serviciile de telecomunicații pot fi prestate de operatori în condiții de competiție, reglementate prin acordarea de licențe în

conformitate cu strategia de dezvoltare a telecomunicațiilor și informaticii, aprobată de minister.

[Art.19 modificat prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000]

[Art.19 (13) modificat prin Legea nr.195-XIV din 12.11.98]

Art. 20. - Operatorii de telecomunicații sînt obligați să asigure:

a) accesul necondiționat al tuturor utilizatorilor la serviciile de telecomunicații respective, dacă aceștia se află în zona de activitate corespunzătoare și operatorul dispune de echipamente autorizate de către minister;

b) calitatea serviciilor prestate;

c) conexiunea cu alte rețele de telecomunicații conform condițiilor specificate în licență;

d) securitatea utilizatorilor și a personalului care exploatează rețelele de telecomunicații respective.

Art. 21. - Serviciile de telecomunicații se prestează contra plată conform tarifelor, inclusiv cu plată în avans. Tarifele trebuie să fie nediscriminatorii, rezonabile și stabilite în baza costurilor de prestații și să ofere tuturor locuitorilor republicii posibilitatea de asigurare cu servicii de telecomunicații.

Art. 22. - (1) Tarifele pentru serviciile de telecomunicații și informatică publice se stabilesc în conformitate cu Regulamentul cu privire la tarife, elaborat de agenție și aprobat de Guvern.

(2) Tarifele, modul și condițiile de prestare a serviciilor de telecomunicații sînt făcute publice.

[Art.22 modificat prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000]

Capitolul IV

LICENȚE

Art.23 - (1) Elaborarea, crearea, exploatarea și întreținerea rețelelor de telecomunicații și informatică se efectuează de către persoane juridice din Republica Moldova.

(2) Prestarea serviciilor de telecomunicații și informatică se efectuează în bază de licență, eliberată de agenție persoanelor juridice din Republica Moldova.

Art.24. - (1) Agenția eliberează licențe pentru genurile de activitate din domeniul telecomunicațiilor și informaticii, prevăzute în Legea nr.451-XV din 30 iulie 2001 privind licențierea unor genuri de activitate.

(2) Agenția eliberează două tipuri de licențe:

a) licență tehnică - se eliberează persoanelor juridice și legalizează utilizarea stațiilor și rețelelor de radio și televiziune prin eter și prin cablu conform parametrilor prevăzuți;

b) licență pe gen de activitate - se eliberează persoanelor juridice pentru un anumit gen de activitate în domeniul telecomunicațiilor și informaticii.

(3) Modul și condițiile de eliberare, modificare, reînnoire, suspendare și retragere a licențelor, eliberarea copiilor și duplicatelor de pe acestea se stabilesc de Regulamentul privind eliberarea licențelor în domeniul telecomunicațiilor și informaticii, elaborat în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale art.5, 8 și 9 alin.(1), art.18, art.22 alin.(6), (7), (8) și art.23 din Legea

privind licențierea unor genuri de activitate, aprobat de agenție și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Art.25 - (1) Licențele eliberate de agenție sînt valabile pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Agenția poate impune anumite condiții pentru unele regiuni, orașe, sate sau rețele de telecomunicații.

(2) Licența se eliberează pentru un anumit tip de servicii de telecomunicații sau informatică.

(3) Licențele se eliberează de agenție prin încredințare directă sau prin concurs, contra plată.

Art.26. - (1) Instalarea, exploatarea și întreținerea sistemelor de radiodifuziune și televiziune prin cablu și prin eter fac obiectul licenței tehnice.

(2) Orice persoană poate utiliza frecvențele radio pentru scopuri civile în baza licenței eliberate de agenție sau în baza autorizației de utilizare a echipamentelor de radiocomunicații, eliberate de Inspectoratul de Stat al Comunicațiilor, în cazul cînd eliberarea licenței nu este prevăzută.

Art.27. - Refuzul de a elibera licența va fi argumentat. Solicitantul căruia i s-a refuzat acordarea licenței se poate adresa, în termen de 6 luni din data primirii refuzului, instanței judecătorești competente.

Art.28. - (1) Licența se eliberează unei anumite persoane și nu este transmisibilă.

(2) Titularul de licență este obligat să îndeplinească condițiile licenței, să achite regulat plățile de reglementare, să pună la dispoziția agenției datele statistice, alte documente și informații, stipulate la art.10 alin.(1) lit.f) și lit.g) din prezenta lege, iar operatorii dominanți pe piață sînt obligați să prezinte și documentele pentru aprobarea tarifelor. Tarifele aprobate vor fi făcute publice de către titularul licenței cu cel puțin 15 zile înainte de punerea lor în aplicare.

(3) În cazul în care titularul de licență încalcă condițiile licenței și/sau prevederile legilor și/sau altor acte normative din domeniul telecomunicațiilor și informaticii, agenția emite o decizie executorie privind încetarea încălcării și/sau luarea unor măsuri de lichidare a consecințelor ei. Titularul de licență poate ataca decizia agenției în instanța de contencios administrativ. Intentarea acțiunii nu suspendă executarea deciziei agenției pe perioada examinării ei în instanța judecătorească, cu excepția cazului cînd instanța decide altfel.

Art.29. - (1) Licența tehnică se acordă pentru perioada de valabilitate a licenței de emisie.

(2) Licența generală se acordă pentru o perioadă de 5 ani, iar cea individuală pentru o perioadă de cel mult 15 ani, cu drept de reînnoire.

Art.30. - Licența poate fi suspendată sau retrasă, parțial sau total, de către agenție în cazul în care titularul ei încalcă condițiile prevăzute în licență sau prevederile legale și cele reglementare.

Art.31. - (1) Agenția asigură informarea publicului privind modul de plată pentru eliberarea licențelor individuale.

(2) Agenția publică informație privind licențele eliberate, procesul de tender pentru licențele individuale și date statistice referitoare la licențe.

[Cap.IV (art.23-31) introdus prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

[celelalte art.renumerotate]

[Cap.IV (art.23-31) exclus prin Legea nr.340-XV din 06.07.2001]

[celelalte art. renumerotate]

[Cap.IV modificat prin Legea nr.842-XIV din 25.02.2000]

[Cap.IV modificat prin Legea nr.1009-XIII din 22.10.96]

Capitolul V

PREVEDERI SPECIALE PENTRU RADIOCOMUNICAȚII

Art. 32. - Spectrul de frecvențe radio este patrimoniu național.

Art. 33. - Spectrul național de frecvențe radio este gestionat de Comisia de stat pentru frecvențe radio, subordonată Guvernului. Comisia acționează conform Regulamentului Comisiei de stat pentru frecvențe radio, aprobat de către Guvern.

Art. 34. - Comisia de stat pentru frecvențe radio elaborează și promovează politica de stat privind distribuirea și utilizarea spectrului de frecvențe radio și pozițiilor orbitelor geostaționare.

Art. 35. - Comisia de stat pentru frecvențe radio aprobă Tabelul Național al benzilor de frecvențe radio pentru necesitățile civile, de apărare și de securitate, precum și modul de repartizare a frecvențelor în benzile de utilizare comune.

Art.36. - (1) Benzile de frecvențe radio preconizate pentru scopuri civile sînt atribuite de minister. Frecvențele radio pentru scopuri civile sînt planificate și coordonate de către Inspectoratul de Stat al Comunicațiilor.

(2) Plata pentru frecvența radio acordată se achită Inspectoratului de Stat al Comunicațiilor conform tarifelor în vigoare aprobate de minister.

[Art.36 în redacția Legii nr.745-XV din 21.12.2001]

[Art.36 în redacția Legii nr.842-XIV din 25.02.2000]

Art. 37. - Refuzul de acordare a licențelor pentru elaborarea, fabricarea, exploatarea, întreținerea și utilizarea stațiilor și echipamentelor de emisie și pentru prestarea de servicii de radiocomunicații va fi justificat, dacă:

- a) nu există frecvențe disponibile;
- b) nu se respectă cerințele de compatibilitate electromagnetică;
- c) radiofrecvențele cerute nu corespund benzilor de frecvențe pentru aceste scopuri;
- d) în caz de neconformitate a obiectului licenței cu actele normative sau condițiile tehnice.

[Art.37 modificat prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

Art. 38. - (1) Echipamentele emițătoare de frecvențe radio sînt fabricate, procurate, exploatate și întreținute în corespundere cu regulamentele telecomunicațiilor.

(2) Se interzice exploatarea mijloacelor radioelectronice care nu corespund normelor de emisie radioelectronică sau provoacă perturbații în funcționarea echipamentelor și rețelelor de telecomunicații.

(3) Se interzice instalarea și/sau utilizarea stațiilor de radiocomunicații, inclusiv a antenelor de emisie, fără coordonarea instalării cu Inspectoratul de Stat al Comunicațiilor și fără obținerea din partea acestuia a autorizației pentru utilizare.

[Art.38 completat prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

Art.39. - (1) Autoritatea de stat împuternicită să exercite pe teritoriul Republicii Moldova controlul asupra mijloacelor radioelectronice, ce emit unde electromagnetice și sînt preconizate pentru scopuri civile, precum și controlul prezenței mărcilor și certificatelor de conformitate a echipamentelor și cablurilor din domeniul telecomunicațiilor și informaticii, este Inspectoratul de Stat al Comunicațiilor.

(2) Inspectoratul de Stat al Comunicațiilor efectuează contra plată planificarea, coordonarea, inclusiv la nivel internațional, gestionarea, monitorizarea frecvențelor radio preconizate pentru scopuri civile, coordonarea instalării și monitorizarea pe teritoriul Republicii Moldova a echipamentelor, ce emit unde electromagnetice și sînt preconizate pentru scopuri civile.

(3) Inspectoratul de Stat al Comunicațiilor este în drept să exercite, în limitele competenței sale, controlul respectării legislației în domeniul comunicațiilor, să aibă acces la documentația ce ține de activitatea în acest domeniu, în modul stabilit de legislație.

[Art.39 modificat prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

[Art.39 în redacția Legii nr.842-XIV din 25.02.2000]

[Art.39 (33) în redacția Legii nr.195-XIV din 12.11.98]

Capitolul VI RESPONSABILITĂȚI

Art. 40. - Persoanele fizice și juridice care încalcă prevederile prezentei legi poartă răspundere administrativă, materială sau penală conform legislației.

Capitolul VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art. 41. - Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.

Art. 42. - Guvernul, în termen de o lună:

- va pune actele sale normative în concordanță cu legea nominalizată;
- va aproba Regulamentul cu privire la tarife al Ministerului Comunicațiilor și Informaticii și va asigura publicitatea tarifelor;
- va aproba Regulamentul Comisiei de stat pentru frecvențe radio.

Art. 43. - Provizoriu, pînă la 31 decembrie 2003, se menține dreptul exclusiv al Societății pe Acțiuni "Moldtelecom" de a presta servicii de telefonie fixă interurbană și internațională, de terminare a traficului internațional în rețeaua de telecomunicații publică comutată și prin apel internațional reversat (call back), cu excepția telefoniei în baza protocolului Internet (telefonie I.P.) cu apelul din Republica Moldova și a serviciilor personale prin satelit (S-PCS).

[Art.43 în redacția Legii nr.1134-XV din 14.06.2002]

[Art.43 introdus prin Legea nr.745-XV din 21.12.2001]

PREȘEDINTELE
PARLAMENTULUI

Petru LUCINSCHI

Chișinău, 7 iulie 1995.
Nr. 520-XIII.